

Jerzy Konieczny

NAD GROBEM PROFESORA DOKTORA HABILITOWANEGO STANISŁAWA KUBIAKA

W smutku i żalu uczestniczymy w żałobnej ceremonii, współpracownicy Zmarłego i jego uczniowie, świadomi straty, jaką wraz ze zgonem Profesora poniosła humanistyka bydgoska. Zmarły cieszył się w sferach akademickich uznaniem jako badacz i organizator życia naukowego. Zdobył sobie przy tym opinię wybitnego dydaktyka, człowieka umiejącego wytwarzać klimat rzetelnej pracy. Liczne rzesze jego słuchaczy podkreślały Jego postawę opiekuńczą, odczuwalną na co dzień w zespołach studenckich. Był Profesor Kubiak człowiekiem wielkiej dobroci, życzliwy wobec młodszych kolegów i uczniów, zachęcał ich do pracy słowami i własnym przykładem. Ujmował bezpośredniością sposobu bycia, łagodnością i życzliwością dla ludzi - aprobatą ich zalet i wyrozumiałością wobec wad. Profesor nie chciał i nie umiał się oszczędzać w swej ciągłej intensywnej pracy naukowej i organizacyjnej. Niejednokrotnie narażał się na sprzeciw.

Był humanistą otwartym na wszelkie przejawy życia społecznego i umysłowego naszych czasów. Był działaczem społecznym, aktywnym popularyzatorem wiedzy historycznej.

Profesor Kubiak należy do pionierów badań nad okresem Polski Ludowej, zwłaszcza Polski Zachodniej. Jego prace w tej dziedzinie utorowały drogę późniejszym autorom już w warunkach większej dostępności do źródeł i złagodzenia wymogów cenzury. Ma też znaczne osiągnięcia zawarte w publikacjach z zakresu dziejów ruchu robotniczego w Wielkopolsce i problematyki Powstania Wielkopolskiego. Trwały charakter mają też Jego publikacje metodologiczne i historyczne z zakresu bibliotekoznawstwa. Wspomnieć też trzeba Jego dorobek bibliograficzny, który zamyka ostatnia praca pt. *Bibliografia kultury miasta Poznania*.

Profesor Kubiak przeżył wszystkie szczebla kariery nauczyciela akademickiego od asystenta (1951) do profesora w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1970), od 1983 w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy. Przez cały czas uprawiał dwie dyscypliny naukowe: historię i bibliotekoznawstwo. Pracę nauczycielską łączył z działalnością organizatorską, ułatwiając innym uprawianie nauki: wypromował czteremastu doktorów i trzystu magistrów.

Wśród szeregu pełnionych funkcji zawodowych i społecznych, członkostwa Rad Naukowych, udziału w pracach zespołów redakcyjnych ważne miejsce zajęło kierowanie Biblioteką Uniwersytecką w Poznaniu w latach 1958-1980 oraz działanie w ramach Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UAM (od 1972). Jako historyk był w latach 1966-77 kierownikiem Zakładu Historii Polski Ludowej w Instytucie Historii UAM. Do znacznych osiągnięć na gruncie poznańskim należy dołączyć bardzo skuteczne działania w Wydziale Humanistycznym WSP w Bydgoszczy, którego był najpierw prodziekanem, w ostatniej kadencji dziekanem. Od 1 października 1983 roku, tj. od chwili podjęcia, na prośbę władz Uczelni, przez Prof. Kubiaka pracy w WSP, dzięki Jego zapobiegliwości utworzona została Katedra Historii i Wiedzy o Społeczeństwie, przy której reaktywowano kierunek "bibliotekoznawstwo z informacją naukową", a następnie uruchomiono nowy kierunek "nauki społeczne". Zgromadzony zespół pracowników naukowo-dydaktyczny, a zwłaszcza historyków, pozwolił na utworzenie w roku akademickim 1989/90 trzeciego kierunku studiów historii.

Wielostronna i szeroka działalność Zmarłego wywarła duży wpływ na rozwój kultury umysłowej dwóch zwłaszcza regionów: poznańskiego i bydgoskiego. Jego myśli i Jego praca owocują wszędzie tam, gdzie w ośrodkach nauki, oświaty i kultury grupują się rzesze słuchaczy Profesora. W gronie Jego współpracowników, tych, którzy Go tu dzisiaj żegnają, w szerokim zespole Jego przyjaciół i uczniów powiadamy: dał z siebie wszystko, co mógł ofiarować społeczeństwu, zwłaszcza największą swoją miłość: do narodowej kultury.